

ABSTRACT

FINAL PARTICLES IN VIENTIANE LAO

Sengfa Holanouphab

Payap University, Chiang Mai, 2003

Supervising Professor: Assistant Professor Dr. Kirk R. Person

This thesis examines Lao final particles used in the Vientiane municipality, the capital of Laos, by considering their meaning and function in the sentence. It also describes the co-occurrence of commonly used final particles.

This thesis draws from the framework of Lao final particles outlined by Arthur G. Crisfield (1974), and Pamela Sue Wright (1994). R.L. Trask's "sentence type" theory (1993) is applied to four types of sentence in which Vientiane Lao final particles occur: statements, commands, questions and exclamations.

The analysis resulted in a description of four groups of final particles: nineteen declarative particles, thirteen interrogative particles, fifteen imperative particles, and three exclamative particles. The declarative particles occur in statements, and are divided into four categories: information, contradiction, supposition, and criticism. The interrogative particles occur in questions, and are divided into four categories: yes-no questions, content questions, rhetorical questions, and follow-on questions. The imperative particles occur in commands, and are divided into ten categories: order, request, persuasion, invitation, warning, permissive, urgency, encouragement, suggestion, and blessing. The three exclamative particles occur in exclamations, and

express the speaker's feelings of astonishment, or exuberance. Some Vientiane Lao final particles can occur in groups of two or three particles that are called co-occurring particle doublets and co-occurring particle triplets, respectively. The co-occurrence of the same type of particle in a doublet or triplet results in intensification. Most particles retain their individual meanings in doublets or triplets, with several notable exceptions.

PAYAP UNIVERSITY

บทคัดย่อ

คำลงท้ายในภาษาลาวเวียงจันทน์

โดย แสงฟ้า โทธานุภาพ

มหาวิทยาลัยพายัพ เชียงใหม่ ๒๕๕๖

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : ผศ. ดร. เคิร์ก อาร์ เพอร์ซัน

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้นำเสนอคำลงท้ายที่ใช้ในภาษาลาว นครหลวงเวียงจันทน์ แห่งสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยพิจารณาจากความหมายและหน้าที่คำจากประโยค พร้อมอธิบายการปรากฏคำลงท้ายที่ใช้กันทั่วไป

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ใช้โครงสร้างการศึกษาคำลงท้ายในภาษาลาวโดย Arthur G. Crisfield (1974) และ Pamela Sue Wright (1994), ทฤษฎี “ประเภทของประโยค” ของ R.L. Trask (1993) เพื่อประยุกต์ใช้กับคำลงท้ายในภาษาลาวโดยแบ่งเป็นประเภทของประโยคทั้งหมด ๔ ประเภทได้แก่ ประโยคแจ้งให้ทราบ ประโยคคำสั่ง ประโยคคำถาม และประโยคอุทาน

จากการวิเคราะห์ได้ผลลัพธ์เป็นการจัดกลุ่มของคำลงท้ายทั้งหมด ๔ กลุ่ม ได้แก่ คำลงท้ายที่ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบ ๑๙ คำ คำลงท้ายที่ใช้ในประโยคคำถาม ๑๓ คำ คำลงท้ายที่ใช้ในประโยคคำสั่ง ๑๕ คำ และ คำลงท้ายที่ใช้ในประโยคอุทาน ๓ คำ คำลงท้ายที่ใช้ในประโยคแจ้งให้ทราบจัดแบ่งออกเป็น ๔ ลักษณะได้แก่ การบอกข้อมูล ความขัดแย้ง การคาดคะเน และการตำหนิ คำลงท้ายที่ใช้ในประโยคคำถามจัดแบ่งออกเป็น ๔ ลักษณะได้แก่ คำถามที่ต้องการคำตอบรับ(ใช่/ไม่ใช่) คำถามที่ถามเอาเนื้อหา คำถามที่กล่าวขึ้นโดยไม่มุ่งหมายจะให้ตอบ คำถามต่อเนื่อง คำลงท้ายที่ใช้ในประโยคคำสั่งจัดแบ่งออกเป็น ๑๐ ลักษณะได้แก่ การสั่ง การขอร้อง การชักชวน การเชื้อเชิญ การเตือน การอนุญาต การกระตุ้น การให้กำลังใจ การแนะนำ และการให้พร คำลงท้ายที่ใช้ในประโยคอุทานจะบ่งบอกถึงความรู้สึกของผู้พูดที่แสดงถึงความประหลาดใจ หรือ พึงพอใจ คำลงท้ายในภาษาลาวเวียงจันทน์บางคำสามารถเกิดขึ้นได้ ๒ ถึง ๓ คำซึ่งถูกเรียกว่า การปรากฏร่วม ๒ คำ และการปรากฏร่วม ๓ คำ การปรากฏร่วมกันนี้หากเป็นคำในลักษณะเดียวกันก็จะเป็นการเน้นซึ่งกันและกันให้คำดูมีน้ำหนักมากขึ้น การรวมกันของคำลงท้ายที่ต่างลักษณะกันมักจะคงไว้ซึ่งความหมายของตัวเอง มีเพียงไม่กี่คำในการปรากฏร่วมของคำลงท้าย มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงความหมาย